

1

Rasmus

Nad pidid kohtuma ühes vanalinna mõnuses väikeses bistroos nimega Pastis, kus klaas kõige odavamalt Chablis' veini maksab sama palju kui üheaastane tervisekindlustus Gambias.

Vanasti ei mõelnud Rasmus eriti palju liiga kõrgete restoranihindade peale. Nüüd on asjalood teisiti. Ta on tõesti vanaks jäänud.

Ja vana mehena on ta esimesena platsis. Istub ühte aknalauda ja proovib võimalikult diskreetselt pühkida laual oleva servjetiga ülahuulelt higi. Prantsuse aktsendiga (kas see on päris või tehtud meeolelu loomiseks, Rasmus ei tea) rääkiv kelner tuleb tema juurde ja küsib, kas ta soovib midagi juua.

„Ühest õllest piisab, aitäh.“

„Mhis thüüpi the shoovite?“

„Ee ... külma?“

„Mheil on lhaagrit, *hale*'i, *phale hale*'i ...“

„Laager sobib hästi.“

Kelner kaob ja hakkab veidi eemal pudelitega kolistama. Rasmus proovib rahulikult hingata, aga see pole just kõige lihtsam. Ainult mõne minuti pärast istub tema vastas toolil üks naine. Naine, keda ta pole kunagi varem kohanud. Mõte on, et nad teineteisesse armuksid. Loodetavasti. Et neist saaks ehk paar. Koliksid kuhugi majja. Saaksid aegamööda lapsi. Vähemalt Rasmuse õde tahab, et nii juhtuks. Sest tema nad kokku viiski.

Aga millest me räägime? mõtleb Rasmus. Mida on mul rääkida? Kes ma olen? Ta soovib, et tunneks ennast rohkem nagu Karlsson katuselt. Või mitte ehk päris. Karlsson nägi üsna eriline välja. Veidi *helista-politseisse*-tüüpi eriline. Aga Rasmus mäletab ta mantrat: „Ma olen mees oma parimais aastais!“

Ta soovib veidi, et ta ennast nii tunneks. Rasmus on nelikümmend üks. Aga mõnikord tundub talle, nagu oleks ta elanud terve sajandi.

Vaevalt jõuab ta oma õllest ühe lonksu võtta, kui juba silmabki teda.

Äkitselt seisab naine lihtsalt seal, sissepääsu juures.

Rasmus neelab külma õlle alla.

Issand jumal, millesse ma olen ennast mässinud, mõtleb ta.

MILLESSE. KURADISSE. OLEN. MA ...

„Rasmus?“

Ta süda peksab, samal ajal kui ta noogutab. Naine on ilus. Mitte lihtsalt ilus, vaid väga ilus. Filmilikult ilus. Julia Roberts pärast tund aega duši all käimist. Ise tunneb Rasmus ennast nagu E. T.

Kuid *helista sõbrale* nüüd ei aita. Selleks on liiga hilja.

Ta tõuseb püsti ja sirutab käe välja. Naine raputab seda ja saadab tema poole pimestava naeratuse.

„Tere, Patricia,“ lausub Rasmus. „Kui ... tore kohtuda.“

„Samad sõnad!“

Nad istuvad laua taha. Või õigemini Rasmus istub. Patricia nagu libistaks end veidi vingerdades toolile. Mees hingab sügavalt sisse.

„Jessas, ma olen üsna närvis,“ ütleb naine ja nüüd paneb Rasmus tähele tema Värmlandi murret.

„Pole hullu, mina ka. See on ju veidi omapärane, see asi siin.“

„HAHAA!“

Naine naerab väga kõvasti ja Rasmus peab toolist kinni hoidma, et selle heli peale mitte võpatada.

„Jah,“ vastab naine. „Väga omapärane. Aga ma usaldan Carinat.“

„Jah, mina ka. Ta on ju ikkagi mu õde.“

„HAHAHAA!“

Rasmus peab veel korra toolist kinni hoidma.

„Vabandust,“ ütleb Patricia. „Ma naeran liiga valjult, kui närvis olen. Andestust.“

Nüüd paneb Rasmus tähele, et naine ka räägib veidi pehme keelega. Kas ta on purjus? Enne kui nad midagi jõuavad rohkem ütelda, ilmub prantslasest kelner jälle välja ja esitleb selle õhtu menüüd. Rasmus tunneb, kuidas ta on hakanud higistama, ja loodab, et ta valge särk pole täiesti läbipaistev.

Patricia tellib kuue sentiliitri džinniga toonikut. Kui kelner on seda tooma läinud, nõjatub naine üle laua, nii et ta suured rinnad toetuvad linasest servjetile.

„Tegelikult olen ma täna õhtul juba mõne klaasi joonud. Parem, kui oleme kohe algusest peale teineteisega ausad, või kuidas?“

„Absoluutselt. Ise olen Interpoli poolt taga otsitav.“

„Mida?“

Patricia vajub suu lahti. Rasmus naeratab närviliselt.

„Ma tegin nalja. Sorri. Aus olemise kohta, see oli lihtsalt nali.“

„Ah soo! HAHAHAA!“

Rasmus haarab jälle toolist.

„Sa oled naljakas. Carina on ju ka, nii et võib-olla polegi midagi imestada. Kui vana sa oled, Kristian?“

„Rasmus.“

„Oeh, issand, anna andeks. *Anna andeks*. Ma ei tea, miks ma ütlesin Kristian. Või noh, tegelikult tean küll. Kristian oli mu eks. Ma olen üsna hiljuti lahutatud. Suhe lõppes alles pool aastat tagasi.“

„Oi. Mul on kahju.“

„Aitäh. Viimased kuud, jah ... see ... jah, ma olen nüüd päris aus. Mõni päev olen lihtsalt jõllitanud tabletipurki ja mõelnud ... Oh, suur aitäh!“

Patricia võtab oma džinni ja tooniku kelnerilt, kes näeb kergelt lõbustatud välja. Ta küsib, mida nad süüa tahavad, ning Rasmus tellib hamburgeri ja Patricia *bœuf à la tartar*'i. Rasmus soovib, et võiks paluda kelneril lauda jääda, tal neile seltsi pakkuda. Ta ei taha üksinda kohtingul olla. See on liiga hirmus. Liiga piinarikas.

Aga kelner läheb ära. Muidugi. Tal on teisi kliente, kellega tegelda. Patricia võtab suure lonksu jooki ja tõmbab kleiti veidi allapoole, nii et rindadevaheline vagu kasvab.

„Niisiis ... räägi endast. Kes sa oled?“ küsib naine siis.

Rasmus neelatab, enne kui vastab.

„Kui raske küsimus. Ee ... ma ei tea, kui palju Carina on sulle rääkinud. Aga ma olen neljakümne ühe aastane. Sündinud Norrtäljes, aga elanud olen veidi siin ja seal. Ja ma olen muusik. Või õigemini – *olin*. Ma mängisin mitu aastat ühes bändis. Ja mulle meeldivad vist filmid ja õlu ja pitsa ja ...“

Ta jätab lause pooleli, kui näeb, kuidas üle Patricia näo libiseb midagi kurblikku.

„Vabandust, kas ma ütlesin midagi rumalat?“

Naine raputab pead.

„Äkki oli liiga palju infot ühe korraga,“ jätkab mees. „Sorri. Ma pole sellega eriti harjunud ja ...“

Patricia tõrjub ühe käega vehkides ta vabandusi.

„Ei, *sina* ei öelnud midagi valesti, lihtsalt ... mul tuli Kristian meelde. Nii rumal, anna andeks.“

„Sa ei pea vabandama.“

Naine tõstab oma veekalkvel silmad.

„Kristian armastas pitsat. Meil oli kombeks oma pitsat teha, kodus. Kuigi ilma gluteenita, sest Kristianil oli talumatus. Pitsapõhjad tegime lillkapsast. Ja me tegime kummalegi oma, sest mina tahtsin enda omale alati kana ja tema tahtis alati sal ... sal ... sal ...“

Nüüd on Patricia nii mälestustesse süüvinud, et proovib sosistades sõna välja kogeleda.

„Sal ... sal ... sal ...“

„Salaamit?“

Naine noogutab, samas kui mööda ta põske veereb alla pisar. Siis hingab ta läbi nina sügavalt sisse ja võtab veel pikema sõõmu oma dringist.

„Aga me EI räägi temast,“ teatab ta. „Tema on ajalugu. Möödanik! Ma olen mõelnud tema peale viimased pool aastat iga päev. Saad sa aru, Rasmus? IGA päev. Iga tund, iga minut. Temale ja ta uuele „naisele“.“

Ta teeb õhus jutumärgid, nagu viidates, et naine, kellega Kristian praegu kohtub, on kõike muud kui naine. Näiteks hoopis baklažaan.

„Ta on Jaapanist.“

Naine pööritab silmi.

„Nad kohtusid seoses Kristiani tööga. Ainulaadne, eks ole? Ühel konverentsil Tokyos. Ilmselt on ta majandusteadlane, aga ka professionaalne libu.“

Rasmus tõmbab endale peaaegu õlle kurku ja peab mõned korrad kõhima, et hingamine jälle kontrolli alla saada. Patricia paistab äkitselt häbenevat. Ta kuivatab

otsmikult mõne higipiisa ja neelab siis oma ülejäänud dringi kahe sekundiga alla.

„Anna andeks, Kristian ...“

„Rasmus.“

„Rasmus. Ma tean, et kõlan kibestunult. Aga ma pole kibestunud, ma olen alustanud meditatiivse hingamisega, saad aru. Niimoodi: *ahhhhhhh, ahhhhhh*.“

Ta hingab Rasmuse ees sügavalt ja mees ei tea päris, mida ette võtta. Kas oleks täiesti arulage lihtsalt püsti tõusta ja minema tormata?

„Mõnikord see töötab,“ jätkab Patricia, „aga enamasti üldse mitte. Mõnikord mõtlen ma neile koos ja, ma vannun, siis tahan ma lihtsalt litsuda ta väikese jaapanlase pea ... Oh, aitäh!“

Kelner on tagasi tulnud ning asetanud Patricia ette *bœuf à la tartar*'i ja Rasmuse ette burgeri. Enne, kui ta jälle kaob, jõuab Patricia tellida veel ühe džinni ja tooniku.

Rasmus tunneb toidu saabumise üle kirjeldamatut kergendust. Lõpuks ometi saab keskenduda millelegi muule kui naisele tema vastas, kes on ilmselgelt põgenenud mingist lähedal asuvast elektritaraga piiratud asutusest.

„Mm, näeb hea välja,“ kiidab naine.

„Tõepoolest.“

Naine vahib, peaaegu võrgutava pilguga, oma friikartuleid hõbedases kausis. Siis võtab ta oma käekotist väikese sinivalge pumbaga pudeli. Käte desinfitseerimisvahendi.

„Tahad ka?“ küsib ta.

„Ei, aitäh.“

Naine pumpab peopessa korraliku törtsu ja hõõrub kõik oma sõrmed korralikult sisse, nagu oleksid need hõbedast ja ta puhastaks neid enne pidusööki.

„Tead mis, Kristian?“

Seekord ei jaksa Rasmus teda isegi parandada. Ta on liiga väsinud. Naine on liiga purjus.

„Kristian ei lubanud mul friikartuleid süüa. Ta arvas, et see viib enneaegse surmani. Aga nüüd, kui ta on terve ülejäänud elu oma *yakiniku*’s kinni, kavatsen ma süüa ainult friikaid.“

Ta võtab ühe friikartuli, vaatab seda armastavalt ja topib siis suhu. Tema viis toitu närida ajab Rasmusel isu ära.

„Mmmm.“

„Head?“

„Ahh.“

Siis võtab ta jälle käte desinfitseerimisvahendi pudeli ja hõõrub käed sisse. Piirituselõhn hõljub nende vahel õhus. Naine võtab järgmise friikartuli ja sööb ära. Siis sama protseduur: järjekordne kätepuhastus ja siis uus friikas.

Ta paneb tähele, et Rasmus vaatab teda.

„Kas sa teed seda pärast ... iga friikartulit?“ küsib mees.

„Jah. Pärast lahutust on mul tekkinud väike bakterifoobia. Mu terapeut ütleb, et asi on distantseerumises.“

Ta määrib käed veel korra kokku ja topib siis suhu uue friikartuli. Rasmus tunneb, et tahaks tualetti peitu joosta.

„Mmmmm.“

Veidi aega hiljem seisavad nad Pastise ees. Või õigemini istuvad. Vanalinnale on laskunud varasuvine öö ja kuuvalgus helgib siledatelt munakividelt. Patricia oksendab oma kõrgekontsaliste kingade vahele, nüüd juba teist korda. Kollased pehmed kartulitükid ujuvad maapinnal. Ta nuuksatab.

„Vabandust. Vabandust, Kristian.“

Rasmus patsutab teda seljale. Hoiab ta juukseid.

„Pole midagi.“

2

Rasmus

Kardashianide perele meeldib hirmsasti salat.

Kaks aastat tagasi Rasmus seda ei teadnud. Nüüd aga küll. Ta teab Kardashianide pere kohta väga palju, nimelt on tema õetütar Julia tutvustanud talle seriaali Ameerika õdedest. Julia on iTunesis ostnud kõik hooajad ja vaatab neid määratu suurest telerist Rasmuse õe Carina majas Norrtäljes. Ja Rasmus veedab seal üsna palju aega.

Ta tõepoolest ei arvanud, et on Kardashiani tüüpi. Varem vaatas ta peamiselt märuleid ja loodusdokumentaale (selliseid, kus kakssada madu ajab aegluubis üle kuiva savanni taga ühte hirmunud sisalikku). Aga ausalt öeldes on ta nüüd Kardashianidest täielikus sõltuvuses. Ja alljärgnevalt lühike nimekiri asjadest, mida nad armastavad:

1. Salateid (mida müüakse plastkarpides, kuigi nad söövad neid päris kahvlitega).
2. Selfide tegemist.
3. Draamat.
4. Eralennukiga Islandile lendamist, et supelda seal geisrites, teha selfisid ja süüa salatit.
5. Erinevatele ajalehtedele kaanepiltide tegemist.
6. Eratreeneriga treenimist.
7. Pere eest hoolitsemist (ja salati söömist).

Täna on Rasmus vedelenud oma õe hiigelsuurel diivanil ja vaadanud neli osa. Lihtsalt lasknud neil teleris mängida, samas

kui üheteistaastane Julia proovib köögis teha ebatavaliselt kleepuvat *acai bowl*'i.

Julia on Kardashianidest tüdinud. Aga ta on tunnistanud, et tema arust on nad „paeluvad“. Ta on nutikas. Nutikam kui ükski teine üheteistaastane. Ta käib koolis, mis on nende majast viieteistminutilise jalutuskäigu kaugusel, ja ta on ilmselgelt liiga vana, et talle oleks vaja kooli vastu minna. Aga sellegipoolest saab Rasmus temaga kooliõuel iga päev kokku. Ta arvab, et Carina palub tal seda teha, et ta tunneks, et teda on vaja. See on kena, leiab ta. Ja veidi traagiline.

Tegelikult Rasmusel veab, et tal on selline õde. Carina on temast pea viis aastat vanem ja teismelisena nad vihkasid teineteist. Kuigi mitte mingil ebameeldival viisil, vaid klassikalisel õdede-vendade viisil. Rasmus leidis, et õde on ennast täis ja tähelepanu otsiv diiva, kes peab kogu aeg tähelepanu keskmes seisma, õde arvas, et ta on talumatu pubekas, kes lihtsalt tahab, et õde kodust minema koliks, et ta saaks õe rõduga toa endale. Kolmeteistaastaselt võis Rasmus vahel soovida, et mingi tõeline hull Carina ära rööviks, nii et õe tuba lõpuks vabaks jääks. Carina oli ka see, kes leidis Rasmuse pornoajakirjad Pamela Andersoni teisikutega kaantel ja näitas neid emale. Ja õde leidis ka vana kanepikoni, mille Rasmus ja paks Jonas ükskord ära suitsetasid, ja pidas isale loengu selle kohta, kuidas rohi on kõige tavalisem eelmäng heroiinile, mille peale Rasmus sai kuupikkuse koduaresti.

Oleks võinud arvata, et Carina on mingi pühak. Aga seda ta kindlasti EI olnud. Samal ajal, kui ta proovis jätta Rasmusest muljet kui saatana enda sigitisest, hiilis ta ise välja ja pani terve öö pidu, hääletas äärmiselt kahtlaste poiste autodele ja lõbus-tas ennast sellega, et vahetas kehavedelikke Norrtälje kõigi seitsmekümnendatel sündinud kuttidega (ja isegi mõningate

Rimbo omadega). Kui ema ja isa ei kuulnud, nimetas Rasmus teda „Kliinikuks“, sest ta oli seisukohal, et õde kannab kõikvõimalikke nakkusi, mille inimkond on avastanud.

Kuidas nad sinnamaani jõudsid, Rasmus ei tea.

Sest praegu on õde ta parim sõber. Ehk on ka see traagiline?

Muidugi on tal ju ka teisi sõpru. Jonast peab ta endiselt üheks oma parimaks sõbraks, aga kuna too on äsja isaks saanud, ei saa nad enam nii tihti kokku. Ja siis on ju muidugi Rozorid.

Õigus jah, võib-olla tuleks mainida, et Rasmus on tuntud.

Laulja.

Ta laulis bändis Rasmus Rozor. Ja nagu nimest võib aru saada, on see kantriokibänd. Peale tema kuulusid Rasmus Rozorisse ka Erika, kes oli koorilaulja ja pianist, ning Henke, kes mängis trumme. Siis oli Basse (kes mängis nimele kohaselt bassi, võib-olla just oma nime tõttu) ja Tobbe, kes mängis elektrikitarr. Nad nimetasid üksteist Rozoriteks ja nad olid palju aastaid parimad sõbrad. Nad käisid koos turneedel, elasid ja olid koos. Aga vanus on neile järele jõudnud. Nii heas kui halvas. Õnneks saavad nad ikka veel veidi elatist oma plaattide müügist ja autoritasudest, kui nende lugusid mängitakse raadiojaamas P4. Pealegi on Rasmus hauganud sellest lõviosa, sest tema on kirjutanud peaaegu kõik laulutekstid.

Aga praegu on Erika ja Basse abielus ning teevad hetkel läbi lapsendamisprotsessi. Tobbe on ala vahetanud ja temast on saanud mingit laadi elutreener, jajah, tegelikult Rasmus ei tea, mida ta teeb. Kui Rasmus viimati Erikaga rääkis, jutustas naine talle, et Tobbe on hakanud teeletede pealt ennustama. Ja see on vist kõige lähemal psühhoosile, kuhu võib keskklassi hulka kuuludes jõuda.

Rasmus ise on viimased kaks aastat Carina diivanil veetnud. Ja tõde on see, et ta pole kirjutanud mitte ühtegi lugu, alates

päevast, mil Lollo ta elust kadus. Ja see oli kaks aastat, viis kuud ja umbes seitse päeva tagasi.

„Buongiorno!“

Rasmus haigutab diivanil, kui Carina välisukse avab. Ta vingerdab läbi toidukullerifirma kottide rägastiku ja astub elutuppa. Õlal ripub tal mingi luksusbrändi kott ja ta juuksed on üles pandud. Ta näeb reibas välja.

„Aa, Kardashianid,“ nendib õde. „Kas täna on midagi põnevast juhtunud?“

„Ei.“

„Kas nad sõid mingit uut salatit?“

„Ei, sama tavalist.“

„Aa.“

Äkitselt sigineb õe pilku midagi kelmikat.

„Mis on?“ küsib Rasmus.

„Kas joome terrassil veidi veini?“

„Praegu? Mis kell on?“

„Neli. Mul on täna veidi veini vaja. Palun, kulla vennaraas! Anders ostis pudeli ülikallist burgunderit, teeme selle lahti! Aga kui ta koju tuleb, pead ütlema, et võtsime kastist. Ta ei märka nagunii mingit erinevust, ükskõik, mida ta ise väidab.“

* * *

Carina aed on nagu väike paradiis, lopsakate taimedega, mille eest aednik korra nädalas hoolitseb. Keset kirevat rohelist on väike sillerdav bassein, aga sellesse pole sel hooajal veel vett lastud, seda tehakse alles mõne nädala pärast, kui algab puhkus. Ei Carina ega tema mees Anders (kuldse südamega pankur, kellel on tõeline veinihuvi ja – Carina sõnul – erektsiooni-probleemid) pole jõudnud veel puhkust pidada.

Terrassil särab pärastlõunapäikeses hiiglaslik hõbedane gaasigrill. Suvekuudel Carina ja Anders grillivad. Tegelikult teevad nad väga hästi süüa. Eriti hea on Carina. Mõnes teises elus oleks temast ehk kokk saanud. Kui ta poleks olnud nii rahamaias.

„Terviseks siis!“

Rasmus ja Carina on istunud terrassil pehmete patjadega toolidele. Carina on toonud veinikapist Andersi kalli Burgundia veini pudeli ja täitnud kaks klaasi.

Valge vein näeb värske ja jahutav välja. Õues on tõeliselt palav, kuigi on alles juuni algus.

„Kas elu pole siiski üsna mõnus?“ küsib Carina.

Rasmus kergitab kulme.

„Mis sinuga lahti on? Kas said palgakõrgendust?“

„Ei, minu arust on elu lihtsalt mõnus. Mis sa arvad?“

„Sa ju näed mind? Ma lausa värisen õnnest.“

„Jäta nüüd, venna.“

„Muide, ma ei ole sulle ikka veel andeks andnud.“

Carina näeb solvunud välja.

„Mille eest?“

„Selle eest, et sa saatsid mu pimekohtingule 2017. aasta Miss Beckombergaga*.“

„Ah, nii hull see nüüd ka polnud.“

„Ma hoidsin ta juukseid, Carina. Kui ta *oksendas*.“

Carina itsitab.

„Ma ei teadnud, et ta hull on. Ta oli meile alles tööle tulnud, minu arust oli ta superarmas. Ta rääkis oma lahutusest, nii et ma mõtlesin, et tal oleks vaja kellegi uuega kohtuda. Uuesti

---

* Beckomberga haigla – Stockholmi lähedal Brommas aastatel 1932–1995 tegutsenud psühhiaatriaigla, Euroopa üks suurimaid. Siin ja edaspidi tõlkija märkused.

jalule saada. Ja sina pead ka tagasi jalule saama. Sa ju mäletad, eks? Me ütlesime, et üks aasta. Leina-aasta. See on täiesti mõistlik aeg, sest sellest kirjutatakse ju kõikides ajalehtedes. Aga nüüd on läinud kauem. Ja sa ei saa endale võtta tervet leinakümnendit, Rasmus. Nii need asjad ei käi.“

Rasmus turtsatab, aga ka noogutab. Õel on õigus, ta teab. Aga talle tundub, et Lolloga juhtunust ei ole eriti kaua aega möödud. Tundub, nagu olnuks see silmapilk tagasi. Ja samas terve igavik. Ühtaegu. Ta võtab lonksu värskendavat veini.

„See on hea,“ lausub ta ja heidab pilgu aiale, et teemat vahetada.

„Eks ole? Maitseb päikesepaiste järele. Aga ...“

Carina püsib kangekaelselt kõneaine juures.

„Sa pole mu väikese idee üle rohkem mõtisklenud?“

Rasmus irvitab. Carina irvitab vastu.

„Sinust on väga armas mind kaasa kutsuda,“ lausub ta. „Aga ma jätan vahele.“

„Aga Rasmus!“

„Aga Carina!“

„See oleks sinu jaoks uus algus! Mõtle ise: nädal aega Itaalias kokanduskursusel! Saad sa aru, kui paljud oleksid valmis selle nimel tapma?“

„Tapma?“

„Sa saad aru küll, mida ma silmas pean.“

„Sa tahad ju lihtsalt seltsi. Sest see, mis ta nimi ongi ... Ann-Christine ...“

„Ann-Charlotte.“

„Just. Ann-Charlotte. Ainult sellepärast, et tema põles läbi ega saa kaasa tulla. Sa oled varsti viiskümmend, Carina. Sa saad üksi reisimisega hakkama.“

Carina ohkab ja valab oma klaasi veini juurde.

Sellest, kui ta oma ideega lagedale tuli, on möödas nädal. Või tegelikult oli see vist Julia, kes sellest rääkima hakkas. Carina varises köögis peaaegu kokku, kui Ann-Charlotte helistas ja ütles, et ta on läbi põlenud, või et ta tunneb, et põleb *kohe* läbi. Carina karjus ja nuttis. *Kas inimesed ei võiks lihtsalt lõpetada läbi põlemist?!*

Ei Rasmus ega Anders tundnud vajadust mainida, et Carina ise oli kaks või kolm korda läbipõlemise äärel olnud. Sest nad nägid, kui väga see teade teda kurvastas.

Carina on seda kokandusreisi pool aastat oodanud. Ta on varem ka sellesarnastel kursustel osalenud. Itaalia toidu valmistamise töötubades nädalalõpul, õhtukursustel, kus ta kogus teadmisi Itaalia veinipiirkondade kohta – ja tal on olemas kõik ilmunud pastaraamatud. Ta käis oma mõttekaaslasest sõbranna Ann-Charlotte'iga jõulu ja uue aasta vahel ühes baaris veinil ja sel õhtul tuli ta koju pilve peal hõlju-des. *Me leidsime kokkamisreisi Itaaliasse! Toscanasse! Juuni alguses sõidan ma Itaaliasse ja hakkam süüa tegema!*

Eelmisel nädalal, keset kogu paanikatseoses Ann-Charlotte'i poolse tühistamisega, astus Julia kööki, käes tavapärase tassitäis kakaod ja näol enesestmõistetavust väljendav ilme.

„Halloo, Rasmus võib ju kaasa tulla!“

„Kuidas palun?“ prahvatas Rasmus ise.

„Jah, sina ju ainult vedeled siin ja vahid päevad otsa Kardashiane. Sa pead veidi maailma nägema. Veidi elama. Leidma tee tagasi enda juurde.“

Võib-olla jääb mulje, et Julia on üliintelligentne õudusfilmilaps, aga ta on imeline. Eriline, aga imeline. Temaga peab lihtsalt ... harjuma. Kuigi ta on alles üksteist, on tema lemmikraamat Marta Cullberg Westoni „Enesehinnangust

süivitsi – negatiivsete enesekuvandite teraapia“ ja tal on kindel soov saada tulevikus psühholoogiks.

„Kui hea mõte!“ hüüatas Carina. „Rasmus! Muidugi tuled sa kaasa!“

„Itaaliasse?“

„Jah!“

„Aga ma ei tea söögitegemisest midagi.“

„Ei tea jah. Sellepärast selle nimi ongi *kursus*. Sa õpid!“

„Aga ... tähendab ... ma ...“

„Palun!“

See oli niisiis nädal tagasi. Ja nüüd istuvad nad jälle teineteise kõrval terrassil. Suvepäike kuumutab nende otsmikke ja Carina vaatab Rasmusele lootusrikkalt otsa.

„Lennuk läheb kolme päeva pärast,“ sõnab ta. „Sul on kolm päeva aega ennast valmis panna. Ole nüüd. Sa jõuad. Ma ... ma tõesti arvan, et see teeb sulle head.“

Rasmus sügab lõuga. Võtab veel lonksu päikesepaistet.

„Eks paistab.“

Ta mõtleb sinisele diivanile õe elutoas. Oma päevadele, mis tihti algavad täpselt samamoodi kui lõppevadki. Sellel diivanil. Diivan, mida paljud peaksid ehk väikeseks pehmeks vanglaks, on Rasmuse pelgupaik. Kodu, kus pole nõudmisi.

„Küll ma su lõpuks pehmeks räägin,“ teatab Carina.

3

Hilda

„Kaalujälgijad, Anette räägib.“

„Oh, väga hea, tere ...“

Hilda peatub pliidi ees, pannilabidas ühes käes, kauss teises ning telefon õla ja kõrva vahele surutud.

„Minu nimi on Hilda Andreasson ja ma registreerisin ennast mõned nädalad tagasi. Või jah, see oli kuu aega tagasi. Poolteist. Ma arvan.“

„Kohe vaatame ... isikukood?“

Hilda vuristab ette oma isikukoodi, pöörates samal ajal ümber taimekotlette, mida ta pannil praeb. Või on andnud neile täiesti aprikoosivärvi. Töötasapinnal seisab roheline Bluetooth-kõlar. Kantrirokibändi Blenders viimane plaat kajab seintelt vastu ja ta tantsib pliidi ees veidi küljelt küljele kõikusdes, samal ajal kui Anette toru teises otsas arvutit klõbistab.

„Nii, siin, Hilda. Nüüd leidsin teid üles.“

„Oh, väga hea!“

„Ja ma näen, et te liitusite jaanuaris.“

„Ee ...“

Appi, mõtleb ta. *Kas see oli jaanuaris? Ja nüüd on ... juuni algus?*

„Ah soo, kas tõesti nii kaua aega tagasi?“ küsib Hilda.

„Jah. Jaanuaris.“

„Hahaa, mõtleks vaid. Ja mina ...“

„Kolmandal jaanuaril kell 16.30, näen ma, et ...“

„Jah, selge,“ katkestab teda Hilda. „Need on olnud ... tõeliselt kurnavad kuud.“

„Saan aru. Kas te helistate selleks, et liikmeks olekust loobuda? Kahjuks on teil jäänud veel kolm kuud, enne kui saate selle lõpetada.“

„Just, ei. Ma ei taha loobuda. Ma mõtlesin lihtsalt ... ma proovisin oma isikuandmeid uuendada. Kodulehel. Aga see ei õnnestunud.“

„Pole probleemi, ma saan selle ära teha. Mida te muuta soovite?“

„Oma ...“

Hilda pöörab pannil ümber halloumi- ja suvikõrvitsa pihve. Kõht koriseb. Nendest pihvidest on saanud viimasel ajal ta lemmikud. Suvikõrvits ja halloumi tuleb riivida, siis lisatakse muna ja nisujahu ning maitsestatakse peterselli, tüümiani, küüslaugu, pipra ja soolaga. Seejärel praetakse pihvid võis. Rohkes võis. Mida rohkem võid, seda paremad pihvid. Kas see on tuntud tsitaat? Peaks olema.

„... algkaalu.“

„Te soovite muuta oma *algkaalu*?“ küsib Anette toonil, mis vihjab sellele, nagu oleks Hilda palunud luba muuta Vana Testamenti.

„Just nii.“

„Okei. Milleks siis ...?“

Hilda edastab kuivad faktid oma kaalu kohta, vaadates samal ajal, kuidas kartulitel ahjus läheb. Need hakkavad juba tõeliselt kenad välja nägema.

Kuni Anette toksib sisse Hilda uue algkaalu, jääb Hildale silma seinakalender. Selles on pildid trikoodes joogat tegevatest kassidest. Kolme päeva kaugusel olevale kuupäevaruudule on roosa sätendava tindipliiatsiga kirjutatud: ITAALIA!

Hilda kõhatab ja läbi ta pea sööstavad erinevad mõtted. *Pasta. Trühvel. Või. Veel võid. Vein. Parmesan. Ohtralt parmesani. Või.*

„Teate mis, Anette? Pange kaks kilo juurde.”

Anette kõhib üllatunult.

„Kaks veel? Ahah. Okei. Kas siis on kõik?”

Hilda naeratab ja alandab pliidi kuumust. Parem minna kindla peale välja.

„Yes. Siis on kõik.“

* * *

Hilda seisab oma köögiakna ees ja vaatab õhe, mis parajasti üle Norrtälje laskub. Tullportsgatanil, linna peatänaval, on poed, kohvikud ja Hiina restoran suletud.

Kui oleks talv, oleks sel kellaajal juba pime, mõtleb ta, aga praegu on suvi. Juuni. Ja valged õhtud ja ööd on fakt. Jumal tänatud selle eest!

Valged ööd muudavad elu vähem üksildaseks.

Õhtupäike pakub seltsi, mingil moel. Kas see kõlas poeetiliselt? Hilda ei ole mingi luuletaja. Ta pole luulest kunagi aru saanud. Võib-olla ei ole ta piisavalt intellektuaalne. Juba koolis sai ta teada, et tal pole mingit tulevikku ametialadel, kus peab olema hea rootsi keeles, matemaatikas või füüsikas. Või mõnes muus aines. Võib-olla ei *öelnud* nad seda talle otse välja, aga nende pilgud rääkisid enda eest. Vähemalt oli ta piisavalt intelligentne, et pilkudest aru saada.

Hildale ei meeldinud koolis. Ei alg- ega põhikoolis. Teda kiusati, ta ei kuulunud rühma. Ei leidnud kunagi oma kampa. Aga oli ka teisi põhjusi, miks talle koolis ei meeldinud. Peamiselt kooli sisustus. Issand jumal, kes tahaks veeta aastaid hallides koridorides, kus on hallid metallkapid ja hall laminaatpõrand ning igavavõitu seinakunst, mille on tellinud vald? Ei, Hilda tahtis sealt juba lapsena minema. Ta

igatses värvilisemat maailma. Sellist, mis ei näe välja nagu mõni Vene asutus.

Ta tahtis kogeda ilu.

Aga nüüd on koolist möödas palju aastaid. Ta on kolmkümmend kolm aastat vana, kuigi ta nimi kõlab, nagu vajaks ta voodi kõrvale häirenuppu. Ta elab imepisikeses, aga õdusas üürikorteris Tullportsgatanil ja see on sisustatud täpselt tema maitse järgi. See on rõõmsavärviline. Ja ta võib pühenduda toiduvalmistamisele. Alles siis, kui ta avastas kokkamise, hakkas ta tegelikult tundma, et on milleski hea, esimest korda elus. Võib-olla ei tea ta kõike esimese maailmasõja kohta ega saa aru, kuidas süsihappegaas töötab (või tea, mis see isegi on), aga ta teab, kuidas töötab toit. Et või võib erinevate maitsete vahele sildu luua, et sool ei tohi toidus kunagi põhirolli mängida – kuid sel on siiski ülitähtis kõrvalroll, ja kuidas kombineerida haput ja magusat ning kuidas saada mõnusat umamimaitset.

Võib-olla on see kaasa sündinud. Võib-olla on sel mingi mõte, et Hilda on nii hea just toidu teemadel. Või siis on see lihtsalt puhas vedamine.

Ta mäletab ühte korda, kui oli siin Norrtäljes vanaema ja vanaisaga restoranis. Ta oli tookord ainult kaheksateist või üheksateist, kuid oli veini joonud ainult mõned üksikud korrad. Kui kelner soovitas veini vanaema pastarõõva kõrvale, mis sisaldas tšillit ja salaamit, oli ta seda meelt, et vanaema peaks valima Lõuna-Aafrika *chenin blanc*'i. Need küll kokku ei sobi, mõtles Hilda. Mitte, et ta oleks *chenin blanc*'i kunagi joonud, aga kelner kirjeldas seda ümara, mesise ja võisena. Hilda sai aru, et pastas sisalduv tšilli vajab midagi värskemad ja midagi, milles oleks palju rohkem tuntavat magusust. Midagi, mis oleks piisavalt südikas, et võidelda toidu tulisusega.

Ja tal oli õigus.

Vanaema vaevu puutus sel õhtul oma veini.

Kohe pärast seda kolis Hilda kodust ära ja sellest ajast alates on suur osa tema elust olnud pühendatud toiduvalmistamisele.

Päevasel ajal töötab ta lasteaias Ploom kokana ja õhtuti teeb ta ise süüa. Tal on väga väike köögilaud, nii et ta ei tunne ennast kunagi eriti üksikuna. Kaks inimest ju nagunii mahuvad vaevu ära. Ja pealegi on tal kombeks kuulata söömise ajal oma lemmikmuusikat. Kantrirokibändide laule.

On vanaema ja vanaisa teene, et kantrirokibändide muusika on tema südames nii tähtsa koha leidnud. Nende juures veetis ta põhikoolis oma pärastlõunad, kui ema oli tööl. Kontrast ei võinud enam suurem olla, kui ta kõndis pärast ebaturvalist pörgut koolist koju ja avas Måsvägen 12 ukse, kus elasid vanaema ja vanaisa. Nende kodus oli alati magus lõhn, nagu oleks keegi õhku tuhksuhkrut puistanud. Päike tulvas pesemata akendest sisse, telerist tuli Bingo loto kordus ja juttu aeti alati Sven-Ingvarsi, Wizexi, Grönwallsi või Per-Håkani saatel.

Praegu kuulab Hilda teisi kantrirokibände. Veidi nooremaid artiste, kelle tekstid on kaasaegsemad ega räägi ainult elust tantsupõrandal kuldpruunide silmadega naeratavate naiste seas. Aga tantsumuusika on see ikkagi.

Hilda kougib suust huuletubakakotikese ja asub siis suvikõrvitsa-halloumipihvide kallale. Kerge soolasus levib keelele. Toit. *Lõpuks.*

Väike kõlar on sisse lülitatud. Rasmus Rozori vana hiti „Suvi koos sinuga“ rütm paneb Hilda parema jala kergelt põrandale takti lööma. Seda laulu kuulas ta viimati sada aastat tagasi. Talle meeldib selle rütm. Ja eelkõige meeldib talle ju laulja hääl. Issand, kui ilus see on. Pehme, aga siiski veidi kähe. Iga noot

läheb pihta. Puhas laulmine, otse südamest. Mingil ajal kuulas ta pidevalt Rasmus Rozorit.

Oo, vaata, kuidas sinine meri uhub,

uhub rannale, mis kord oli sinu.

Kus sa ringi tantsisid, ühel suvel, mida mäletan.

Ja siis kõlab muidugi saksofon.

Ta haukab veel pihvi, seekord võtab ta kahvlile ka salatit ja hapukoorekastet. Korraks mõtleb ta, mis tunne oleks, kui keegi ta vastas istuks. Äkki keegi Rasmus. *Haa!* Ta on ju tegelikult armas, sama armas kui ta hääle kõla. Seda on plaadiümbriselt näha. Aga Rasmus Rozor ei paista enam eriti aktuaalne olevat. Hilda on mõnikord mõelnud, miks nad on lõpetanud muusika tegemise. Ta on mõned korrad guugeldanud ja bändi liikmete kohta on Flashbackis muidugi palju, aga Hilda ei loeks seda kunagi. Nõmedatest inimestest, kes teistest halba räägivad, sai tal väiksena kõrini.

Köögilaua vastas seinal ripub ümmargune peegel. Kui ta pilgu taldrikult tõstab, näeb ta, et tal on kaelal jahu. Heledad sagris juuksed on seatud lohakasse krunni. Ta pöörab pilgu uuesti taldrikusse.

Kui vanaema tal mõnikord külas käib, küsib ta, miks Hilda teleri ees ei söö. Tema ja vanaisa teevad nimelt alati nii. Aga Hilda meelest on toit midagi, millele peab pühendumata. Maailmas on ju inimesi, kellel ei olegi iga päev süüa. Siin, Rootsis, kus enamikul inimestest on võimalik endal kõht täis süüa, on inimestel ka see luksus tõesti nautida seda, mida nad endale suhu pistavad. Ja siis tahavad inimesed hoopis kõik endale sisse kühveldada „Båstadi lastemõrvade“ viimast osa vaadates. Hilda ei saa sellest aru.

Taas kord rändab ta pilk seinakalendrile. Ainult kolme päeva pärast on minek Itaaliasse. Mõtleks, tema läheb sinna.

Mõtleks, et *tema*, Hilda Andreasson sõidab Itaaliasse. Talle ei jõua see peaaegu kohale.

Õnneliku sooja suriseva tundega kõhus jätkab ta söömist. Ta peab Norrtäljest eemale saama. Eemale oma elust. Kas või ainult nädalaks.

Ja sellest tuleb absoluutselt imeline reis.

4

Hilda

Päike paistab Norrtäljele ja rattaga sõitvale Hildale. Ta möödub linnaaiamaadest, vanadekodust ja kõikidest lasteaedadest, kus naervad lapsed väljas mängivad. Kõrvaklappides käiab tantsuorkester Blenderi esitlusloend. Blenderi lood sobivad eriti hästi päikeseliste päevadega, sest kõik nende laulutekstid räägivad elu elamisest, armumisest ja lootuse tundmisest. Hildal võib seda täna vaja minna. Teda ootab ikkagi ees mitmetunnine koristamine.

Ta sõidab kenasse eramupiirkonda. Möödub kollastest majadest, telliskivimajadest ja valgetest majadest, kõik kaunid näited oskuslikust tiseritööst. Näeb mõningaid basseine, batuute, kasvuhooneid.

Koristajatöö ei ole lihtne, sellest on Hilda aru saanud. Sellest sai ta aru Zeina kaudu. Zeina töötab poole kohaga samas lasteaiaköögis kus Hildagi, ülejäänud aja töötab ta koristajana Norrtälje peenemates kvartalites. Ta on loonud endale korraliku kontaktidevõrgustiku ja koristab linna